

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggeleg blad gitt ut av Norsk Luthersk Lektormannsforbund

Nr. 9

15. november 1980

16. årg.

Jesu Kristi rike, sannhetens rike

Av Øivind Andersen

Vi leser fra Johs. 18,33-37: Pilatus gikk da inn i borgen igjen og kalte Jesus for seg og sa til ham: Er du jødernes konge? Jesus svarte: Sier du dette av deg selv, eller har andre sagt deg det om meg? Pilatus varte: Er jeg en jøde? Ditt folk og yppersteprestene har overgitt deg til meg: hva er det du har gjort? Jesus svarte: Mitt rike er ikke av denne verden: var mitt rike av denne verden, da hadde mine tjenere stridt for at jeg ikke skulle bli overgitt til jødene: men nå er mitt rike ikke av denne verden. Pilatus sa til ham: Så er du da konge? Jesus svarte: Du sier det: jeg er konge. Jeg er dertil født og dertil kommet til verden at jeg skal vidne for sannheten. Hver den som er i sannheten hører min røst. Amen.

Guds ord sier meget klart at nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus. Jesus sier også om seg selv at han er sannheten, samtidig som han åpenbarer sannheten og gir den til alle dem som kommer til ham.

Jesus sier klart og utvetydige i ordet vi leste at han er konge. Han er kommet med herredømme: enhver konge har et herredømme, og det har også Jesus, men dette herredømme ligner ingen andre herredømme. Det hører ikke til i denne verden, mitt rike er ikke av denne verden, sier Jesus. Dette skulle mange legge seg på hjertet, for mange er så innstilt på at Guds rike skal virkeliggjøres her i verden, at Guds rike skal virkeliggjøres gjennom nye samfunns-

ordninger og samfunnsomveltninger og meget annet. Det er en forferdelig villfarelse. Denne verden ligger i det onde, sier Guds ord, denne verden kan ikke forenes med Jesu Kristi rike. Og Jesus sier så klart og utvetydige som det går an om sine disipler: Jeg har gitt dem mitt ord, og verden har hatet dem, fordi de ikke er av verden likesom jeg ikke er av verden. Jesus er ikke av verden. Denne verden ligger i det onde, og det som karakteriserer denne verden og alle de mennesker som hører til i den, det er løgnen. Hvert menneske er en løgner, sier Guds ord. Selv om folk i dag ikke vil bøye seg for det og tro på det, så er det sant, sett med Guds øyne. Bare tomhet er menneskenes barn, bare løgn er menneskenes sønner, i vektskålen stiger de til vers. Vi er bare tomhet alle sammen, sier Guds ord i salme 62, 10.

Du og jeg er ingen unntagelse fra dette. Det er ikke sannhet i deg, det er heller ingen sannhet i meg, slik som jeg er i naturen. Og jeg har lært å innse det for mitt vedkommende at jeg ikke kan stole på meg selv, jeg kan minst av alt stole på meg selv. Det er lettere å stole på andre mennesker tross alt, enn det er å stole på meg selv.

Men heldigvis sier Guds ord: Sannheten bor ikke i noe menneske, sannheten finnes ikke i noe filosofisk system i denne verden, sannheten finnes ikke en gang hos Sokrates - man har ofte sammenlignet Jesus og Sokrates. Og det mest

sympatiske som kan sies om Sokrates, er at han ville få menneskene til å spørre etter sannheten, og at han er en sannhets søker. Jeg vet ikke om han er det heller, sett i Guds ords lys.

Men det er ihvertfall det mest sympatiske vi kan si om ham.

Jesus er sannhetens åpenbarer, Jesus kommer med sannheten, han er selv sannheten. Og det finnes ikke sannhet i noe menneske før han er i Jesus. Her ser du hva du og jeg trenger.

Det er dette Jesus prøver å si til Pilatus. Hadde mitt rike vært av denne verden hadde jo mine tjenere stridt for at jeg ikke skulle overgis til jødene. Men nå sier jo Jesus at han skal overgis til jødene forat Skriftene skal oppfylles. Det er tydelig at det herredømme Jesus kommer med, det ligger i et annet plan, og det utfolder seg på den måten som han sier til slutt i det jeg leste: Hver den som er av sannheten, hører min røst. Du kan ha det til kjennetegn på om du er av sannheten: Om du hører Jesu røst, om du kjenner den igjen, om ordet om Jesus blir åpenbart for ditt hjerte ved Guds Hellige Ånd gjennom Guds ord. Hvis du er av sannheten, da finner du Jesus, da ser du Jesus i Guds ord, da kommer Guds Hellige Ånd til å åpenbare Jesus både for deg og i deg.

Hvis det ikke skjer, da er det ennå noe som ikke er avslørt for deg, og da holder du igjen.

Dette forkynner Jesus om seg selv, og dette er også vi kalt til å forkynne om ham. Men når vi forkynner dette, så får vi omtrent samme reaksjon som den vi møter hos Pilatus: **Hva er sannhet?** sier han. Det kan hende det ligger et hjertesukk bakom: Den som visste hva sannheten er? Jeg vet ikke hvor mye vi kan si om Pilatus, men en ting er sikkert, han relativiserer dette med sannheten, og det er det menneskene gjør i dag. Når Guds ord kommer til dem gjennom Bibelen, når Guds Ånd vil åpenbare hvem Jesus er, og hva han er, og hva han har gjort, og hva det menneske får som mottar ham ja, så sier menneskene: La oss nå diskutere dette. Så skal man ha en rundbordskonferanse, eller et panel, eller en diskusjon, eller

hva det nå måtte være, og så relativiserer man og sier: **Hva er nå sannhet?**

Det er løgnen som gir seg utslag i det spørsmålet: Hva er sannhet. Det er motstand mot Jesus som kommer til uttrykk i det spørsmålet, og det vil jeg si til deg som sitter med det spørsmålet hva er sannhet: Der er der du gjør motstand mot Jesus! Der er der løgnen viser seg og hersker over deg, nettopp ved at du sier det, nettopp ved at du kommer med denne reaksjon. Kjære deg, om du ville innse hvem du er, om du ville innse sannheten om denne verden som du og jeg lever i: Den er ødelagt av synden, det finnes ingen rettferdighet denne verden før det rike opprettes som Guds ord taler om, et rike hvor rettferdighet bor. Da kommer rettferdighetens rike, det kommer aldri før! Man kan forandre samfunnsordninger, man kan avskaffe urettferdighet i samfunnet, men ikke urettferdigheten. Skal man avskaffe urettferdigheten, da innfører man bare andre urettferdigheter, og noen kommer det til å gå utover i samfunnet her i verden, snart der ene, snart den andre. Men en ting er sikkert, det er bare et rike som er sannhetens rike, og det er Jesu Kristi rike. Og det utfolder seg på denne måte at verden hater alle dem som har fått Guds ord inn i sitt hjerte. Jeg har gitt dem ditt ord, og verden (egentlig skulle det oversettes med **følgelig** og nettopp av den grunn) har verden hatet dem. Verden toler ikke sannheten. Det som denne verden aksepterer som kristendom, det har ikke noe med kristendom å gjøre.

Jesus er sannheten, han er livet, og du skal vite der hvor sannheten er, der er alle andre velsignelser.

Jesus kommer nå til deg, gjennom dette ord, han er kommet forat du skal motta ham, og nå ber jeg deg i Jesu navn: **Avvis ham ikke! Ta imot ham!** i Jesu navn. Da begynner du kirkeåret rett. Amen

Avskrift etter lydband fra Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea, ved A.L.

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp. navn og adr. Bladet blir halde åpent av frivillige gaver.

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 5 42 88 75

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing, adresseforandring og gaver til bladet.

Red. Amund Lid, post 5600 Norheimsund, telf. (055) 51080.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Form. Tore Harestad,

4158 Bru. Tlf. 045 - 14016

Kass.: Sverre Bøan, 5601 Norheimsund.

Postgiro: 5 68 21 33. Bankgiro:

Vikø Sparebank 3530.21.00932

S. Botnens Boktrykker

Bibelen i tidens angrep

Av lektor O. Børles Jensen Holte

Evinnelig, Herre, står ditt ord fast himmelen. Salme 119,89.

Det er en velkjend sak, at den Hellige Skrift har vært utsatt for angrep så lenge den i år vært til.

Til å begynne med var det er faktisk man kunne vente, at den vantro verdt, gud fornekterne og spotterne forsøkte å bryte ned Bibelens autoritet, men gjennom senere generasjoner har de kristne, både den ene og den andre, vært ute for det for dem utrulege: «presten har sagt at man ikke i ett, og alt kan sette lit til Bibelen». Det var som om jorden gled bort under dem. Man hørte mer av samme slag, og leste det i skrift. Bibelens troverdighet ble nu angrepet av teologer, ja, av elles alvorlige og,

gode prester i den lutherske kirke. Det var et sjokk! Hvorledes kunne dette gå til? - La oss kaste et blick på den historiske utviklingen.

At Kristus og hans apostler satte likhetssegel mellom Guds sanne ord og Skriften, dvs. forklarte både det Gamle og det Nye Testamente som ordgrant gengivelse av guddommelig sannhet, er kjent og erkjent endå av liberale teologer, på samme måte som også kirkefedrene har antatt samme stilling til Skriften.

Gennem **reformasjonen** ble jo, som vi alle vet, nettopp Bibelen sett som den eneste autoritet og faste grunn for all protestantisme. Først ved **rasjonalismen** kom fråfallet. Den rasjonalistiske teologien setter **den menneskelige fornuft** som den høyeste dommer. I stedet for Skriften blir nå det menneskelige jeget satt i dommerstet. Herved har den kristne kirke fjernet seg fra sitt rette fundament, profetenes og apostlenes grunnvoll, og hviler nå på rent menneskelig grunnvoll. For Schleiermacher er ikke Skriftens ord annet enn menneskenes «indre lys», den høyeste autoritet. Etter Schleiermacher fortsetter så moderne teologer av alle retninger å si, at de ikke på forhånd kunne gå ut fra at Bibelen var sann uten å måtte søke under kritisk, fordomsfri studie å nå frem til kunnskap og hva som i Bibelen var sant og hva som ikke var det. Dette passet utmerket i humanismens tidsalder, da det jo var moderne å sette menneskene i midtpunktet for alle ting. Og den gav den «befriende» kjensle av at man som teolog ikke mer behøvde å være i strid med den profane vitenskap eller ringektes av den. Man stod nå på linje med den og avventet de samme metoder. Det var på det tidspunkt av aller største betydning for teologien, da man av den fremtredende naturvitenskapen kjende seg stilt mot muren - der man ble tvunget til å se Bibelens ord direkte motbevis! Man grep det nye synet som et ytterst velkommen modus vivendi. Feil i Bibelen kunne man nu erkjenne uten å lide nederlag! Men dvs. at det var en vantru engstelse, som var den moderne bibelsyns mor, medan faren var det menneskelige høymodet!

Nå finnes det som bekjent mange grader av Bibelkritikk. De som går lengst her i landet (Danmark) sier med prof. Lidhardt, at «**hele Bibelen er en høgst usikker affære**», mens de mer moderate gir uttrykk for sin tro på at alt hva der står i Bibelen om menneskenes fall og oppreisning, er Gud inspirert sanning - i hvert fall hva innholdet angår - men at det meget vel kan finnes feil «i det øvrige». Jeg mener at det kristelig sett er en meget stor forskjell på dem som representerer disse nemde ytterliggående meninger, men det er likevel min bestemte mening, at det alvorlige steget fra skriftreligion til jegreligion har skjedd i begge tilfeller. Når et menneske skal avgjøre hva som i så fall er pålitelig eller ikke, da er det nemlig ikke lenger slik som det sier i Hørbrevet, at «Guds ord er dommer over hjertets tanker og råd» - i stedet er det tvert imot: Til og med gjennom den moderate bibelkritik har man åpnet for den sluse som lar tvilens flodbølge velle frem. Og vi ser i vår tid sørgelige eksempler på at det siden er umulig å finne faste grenser for denne flodbølges fremtrengen.

På hva måte begynner man nå de bibelkritiske standpunkter i dag? Man sier:

1) «Vi skal jo være ærlige, og det finnes jo vitterlig feil.» - Gjennom de siste år, da ikke minst den ene påståtte feilen etter den andre viste seg å ikke være noen feil, så er det ikke lenger vellykket å komme med denne uttalelse. Ja, man kan latterlig få noe av munterhetens skin over seg ved sine påståtte feil, når fakta med stadig større styrke roper sitt myndige «Bibelen har likevel rett». - Vi må erkjenne, at det finnes saker i Bibelen som vi ikke kan forklare, men til dels er de på ingen måte så mange, til dels er det urimelig å vente at vi i alle ting skulle vite det som angår tid, sted, skikk m.m. og at en bok som er skrevet for flere tusen år siden, skulle være uten problem i dag! Nei, vi spør med større rett: «Hvorledes kan dere som kritiserer/forklare, at det ikke finnes flere helt udiskuterbare feil i den boken enn t. eks. i andre bøker fra den tiden?» I stedet for ser vi som meget betydningsfullt at et øket studium

og en øket viten om datidens forhold minker antalet av påståtte feil.

2) Man sier også: «De bibeltrugne standpunkt er **sektersiske!** Luther t. eks. utøver en betydelig bibelkritik».

Ved bedømmelsen av sannheten i spørsmålet om bibelsyn er Skriften selv naturligvis den avgjørende dommeren. Luther var også bare et menneske. Men i en luthersk menighet er Luthers stilling til et så betydningsfullt problem så viktig, at jeg vil tillate meg å ta litt tid for å belyse modernistenes påstander. Jeg finner det rett ut sagt absurd, at det skal være nødvendig å bevise, at den mannen som trodde på Bibelens fulle sannhet, som satte livet på spel for å hevde Skriftens guddommelige autoritet over alt annet! Ja, som skrev de djerne ordene: «Hør du, fornuft, du er en gal og blind dære og forstår ikke en gang det minste av de ting som tilhører Gud! Hold munn, og ti stille! Våg deg ikke til å være dommer over Guds ord, men sett deg stille ned, hør hva der blir sagt deg og tro det.» Av hele Luthers produksjon (slik den er fastlagt av dogmatikeren Walther) kan 4 eller 5 meninger plukkes ut som kan brukes som et bevis for et fritt bibelsyn, og dette bare når man ikke ser nøye på sammenhengen! Alle de andre tusen på tusen sidene utgjør et fulltonende motbevis mot denne moderne påstand. Jeg nemner bare noen få sitat: 1. Skriften har aldri tatt feil. 2. Ett er sikkert at Skriften aldri lyger. 3. Vi er ikke apostler som etter Guds faste beslutning er blitt utdannet til ufeilbare lærere. Derfor kan disse ikke ta feil, men det kan nok vi, da vi ikke er utsendt på grunn av en slik beslutning. 4. Jeg anvender meg av de menneskelige historieskriverne, så jeg ikke skal komme i strid med Skriften. For jeg tror, at i Skriften taler Gud, som er sannferdig, men i den menneskelig historie har gode, dyktige mennesker nok gjort sitt beste, men likevel bare som mennesker. 5. Den Hellige Ånd har med flid ordnet det slik at evangeliene innbyrdes ikke anvender se samme ord. 6. (Om Salme 127, 3): Ikke bare de enskildte ord, men

også uttrykksmaten som den Hellige Ånd bruker er fra Gud. 7. (Ved talen om de syv skapelsesdagene): Vis den Hellige Ånd den ære, at han er visere enn du! - Hva mer vil man at mannen skal si? Og like mye taler det indirekte beviset, at der ingen steder i Luthers skriftutlegninger står: -Her er åpenbart en feil!, så vel som han i sine mange meningsmålinger med Calvin ikke nevner et eneste ord mot hans klart uttalte tro på Skriftens fulle inspirasjon. Nei, påstanden om Luthers frie bibelsyn står som et lite og ubetydelig vitenskapelig forsøk på å skille med at Luther er enig med modernistene. Den som sysler med Luthers store produksjon kommer just til å bli ført til Skriften. Dette var Luthers største ønske, og deri ligger hans største historiske betydning. Vi avviser enhver påstand om bibelkritikk hos Luther.

II. Vi stempler det også som historiefalskning, når det blir påstått, at det er vi, fordringsfulle mennesker, som ikke vil nøye oss med Bibelen slik den er, men har oppfunnet de bibeltrugne synspunkt. Vi har så visst ikke noen ære av noen oppfinnelse i dette stykket! Vårt bibelsyn stammer fra Bibelen selv! Det er Skriftens eget syn vi prøver å holde fast. Vi kjenner oss bundet til den hellige Skrift, derfor sier vi bare hva den sier! Det er også et faktum at Skriften selv, profetene, Jesus Kristus og hans apostler tydelig gir uttrykk for en ord for ord inspirert Bibel. Derfor er det slik for oss at enhver videre diskusjon om dette spørsmål er overflødig. Vi tar det bare som en bekreftelse, at **vrkirkens** samvitsfullt skiller mellom de hellige skriftene og all annen skrift viser det samme syn, kirkefedrene fastholder dette syn, **reformatorene** gjør det ennå tydeligere, **ortodoksien**, som så kraftig verner om Luthers lære, sier det også (enda til i overdrivelse) og **vår egen kirkes liturgi og salmeskatt** er fylt av uttrykk som vitner om en ubegrenset tillit til Skriftens ord. Og så påstår man at det er noe sekterisk noe som vi har oppfunnet. Det er å stille saken fullstendig på hodet og kan bare vitne om mangel på holdbare argument.

At nettopp modernistenes syn er noe nytt, noe som menneskene har funnet opp, fremgår for det første av det historiske faktum, at om en teolog hadde gitt uttrykk for det modernistiske syn i urkirken, i den katolske kirken eller i noen av reformasjonens hovedkirker helt opp til forrige århundre, da hadde han ganske enkelt ikke blitt godtatt som prest i noen av disse kirker, eller om han var prest, da hadde han fått avskjed.

For det andre får de moderne teologene i vår tid bevis på dette hver gang de likemot gamle rotfestede kristne torsamlinger våger seg frem med sine bibelkritiske meninger. Da vekker de forargelse og motstand, mens de vantro og spotterne nikker samtykkende! Dette blir ikke vart bibelsyn årsak til. Det sier oss en hel del. Jeg misunner ikke modernistene, at Guds fiender blir lettere enige med dem enn med oss, og etter min mening er dette et alvorlig dom over bibelkritikken i enhver form, at den enkelte troende aldri blir glad eller styrket i sin tro ved å høre den forkynt, men alltid blir engstelig, urolig, opprørt og oppskaket. Modernismen får alvorlige kristne til å kjenne at grunnvollen for deres tro rokkes, og de har rett! For har vi forlatt den klippe som heter: Guds evig gjeldende sannhetsord, da vet vi ikke lenger hva sann kristendom er. I vet ikke lenger hva Gud tenker om oss og hvorledes Han kommer til å dømme oss. Vi har mistet grunnvollen for å tro bønner og salighets håpet, for **misjonen** og **Andens arbeide**, liksom **dåp** og **nattverd** ikke mer er et sakrament. Vi er kort sagt overlatt til oss selv.

Bibelsynet er i forbindelse med det vesentligste i sann kristen tro. Her er spørsmålet alltid: Vil du slippe det eget, erkjenne din vannmakt og helt av nåde motta Guds gave? Eller er du for stolt til det? På samme måte også her: Er du villig til i sann ydmykhet å erkjenne din egen forstands mørke og blindhet i spørsmålet om Guds visdom, og vil du ta imot Hans ord slik at du går inn under det med alt hva det har å si deg? Eller er du for selvklok til det? Hviler din Gudstro på ordet fra Gud eller

er den en jøregreligion? Sier du som David: «Jeg setter lit til ditt ord, Herre!» Eller gjelder Paulus sine ord deg: «Høgmodet reiser seg mot kunnskapen om Gud». Er du så selvklok at du kan klappe Jesus på skulderen i bedre vitende, slik at du mener å kunne avgjøre hva som er sannhet og hva som er løgn i den Hellige Skrift, hva som er tidsbestemt og hva som ennå har gyldighet av Jesus, hans apostler og profeters ord, så er du i hvertfall ikke «fattig i Ånden». Jeg bekjenner gjerne at jeg ikke har noe å sette opp imot Skriftens ord. Jeg ønsker bare at Skriften må være mitt eneste holdepunkt, min eneste kraftkilde. Skal noen forkynne ordet, veilede andre, trøste anlekkede rekke døende et sikkert ord, så finnes det bare dette eneste som kan gi hans ord autoritet: «Det står skrevet». Og skal vi for egen del ha noe å leve på i kampen mot syndens utallige angrep utenfra og innenfra - og til å dø på, når alt menneskelig synker i grus, så måtte det være et ord fra Guds egen munn, som ennå aldri har sviktet noen. De salige store hensovnede skarer kan uten tvil si: «Dere kan trygt sette lit til Guds ord, det har ikke bedratt oss!» Kom ihu Jesu ord: «De har Moses og profetene, de kan høre på dem!» - Vil noen siden beskyldte meg for å tro på en bok i sten for på Jesus Kristus, så tillater jeg meg å le. Gir ikke nettopp tilliten til Kristi ord meg tillit til Kristus? Skulle tvil på Guds ord gi meg en større tro på Gud? Jeg kan ikke innse at Jesus advarer meg mot å tro på hans ord, når han f.eks. sier: «Om dere blir i mitt ord, da er dere i sannhet mine disipler».

Det er for å komme til tro på Jesus og styrkes i denne tro at vi leser Bibelen. Når vi leser den Hellige Skrift møter vi Gud selv, ser sannheten om oss selv og Guds kjærlighet til oss gjennom Jesus, finner en utømmelig kilde til trøst og

hjelp og blir forvisset om Andens ledelse og lys på vår veg gjennom livet og gjennom dødens mørke - er det da underlig at vi takker for denne boken, har kjærlighet til den og verner om den? Finner noen på å si om den som jubler av glede over et løfte som hans far har gitt ham skriftlig, at han bare tror på et stykke papir? Nei, av og til gjør menneskene seg selv latterlig i sin iver etter å hjelpe sjelefienden. Vi må nemlig gjøre det klart for oss, at det alltid er djevelen som står bakom ethvert angrep på Guds ord. Og det er bare Guds ord som kan sette ham på plass. Derfor møtte Jesus ham med et «det står skrevet», og derfor skal vi gjøre det samme. Det skal være vår stadige bønn, at Gud holder oss på ordets faste klippegrunn, og at han styrker oss gjennom samfunnet som vi søker virkeliggjort her. La oss takke Gud for at han har gitt oss sitt hellige Ord! Han går selv god for at det aldri kan forandres, aldri gjøres ugyldig. Derfor kan vi til tross for alle angrep frimodigt synge: «Ditt ord, o Herre, skal bestå, om jord og himmel selv forgår!»

Men vår egen svakhet kan nok gjøre oss ensgstelige. Måtte det da være vår samstemte streben å holde oss våkne for tidens farer, og måtte det være vår bønn med og for hverandre: Bevar oss, Herre, ved ditt ord!»

Denne artikkel er et foredrag, som ble holdt ved Den Nordiske Evangeliske konferanse i Hillerød, Danmark 1957, men innholdet er åpenbart ennå mer aktuelt i 1980.

Omsett fra svensk etter
Lutherske Bibelstudiestiftelsen ved A.L.

DET NYE LIVET

Av Oskar Skarsaunet

La meg begynne med å minne om det tanke-eksperiment vi gjorde tidligere, det angående himmelen. Vi fant kort sagt ut at ingen av oss ville passe der. Vi ville i løpet av kort tid forvandle himmelen til sin motsetning, slik vi har odelayt for oss selv og andre her på jorden.

En himmel som virkelig skulle være en himmel, den måtte være befolket av mennesker som var helt annerledes enn vi, mennesker som hadde sin høyeste glede i å være nær Gud - og som ikke snakket om å elske hverandre, men gjorde det.

Om du og jeg skulle ha blitt som ett av de menneskene, ville vi vel ikke ha kjent oss selv igjen. Vi ville ha blitt helt andre mennesker, helt nye mennesker.

Akkurat: Nye mennesker. Det er det livet som kristen dreier seg om: Hvordan man blir et nytt menneske. Og derfor begynner den kristnes liv i dåpen.

I dåpen? Blir man et nytt menneske i dåpen?

Ja, det sier faktisk Bibelen. Og det må man jo kalle en såpass oppsiktsvekkende påstand at den har krav på en viss interesse.

Vi kan begynne med å studere en tekst i Paulus' brev til kolosserne: I dåpen ble dere begravet sammen med Kristus, og da ble dere også reist opp med ham. (2. 12)

Merkelig! Paulus påstår åpenbart at vi dør og står opp igjen i dåpen. Hva kan han mene med det? Hva er det som «dør» i dåpen?

I dåpen «dør» det Paulus kaller «vårt gamle menneske». Det betyr vårt gode gamle jeg, som vil være herre i eget hus, som ikke vil ha Gud til herre over seg. Det er det mennesket som ikke passer i Guds nærhet, fordi det selv vil være sentrum i tilværelsen.

Det mennesket, vårt gamle jeg, «dør» i dåpen, sier apostelen. Det vanskeligste å tolke i denne setningen er anførselstegnet. Vi dør naturligvis ikke sånn rent bokstavelig. Det vet

Paulus også. Han vet utmerket godt at vårt gamle jeg «rør på sig» også etter dåpen. Det rører til og med ganske kraftig på seg. Likevel er det «dødt».

Vi snakker av og til om et «dødsmerket» menneske. Når man nevner vedkommende, er det som om man allerede betrakter vedkommende som død.

Vårt gamle jeg ble dødsmerket i dåpen, det fikk sin dødsdom og er allerede å betrakte som en død. Samtidig skjedde noe annet: Et nytt menneske, et nytt jeg ble til, det ble skapt, født i dåpen.

Du sto opp med et nytt jeg. Fra nå av har du så å si en dobbel identitet: ditt gamle jeg som er «dødt» og skal dø, og ditt nye jeg som skal vokse og leve. Man kunne kalle et døpt menneske en spaltet personlighet. Og derfor er dåpen innledningen til en livsvarig kamp: en kamp mellom ditt gamle og nye jeg.

Men dette syns du kanskje blir både merkelig og mystisk. Går det an å si noe mer konkret om dette «nye jeg»?

Ja, det gjør det. Vi kan samle det i to hovedpunkter:

1) Det er dit nye jeg som tror. Ja, det er bare det nye menneske i deg som har troen. Ditt gamle jeg er født ikketroende og vil forbli det så lenge det lever.

Vi har allerede sett på hvordan troen skapes. Du kan ikke skape den selv, den må skapes av ham som du kommer til tro på. Og det er en grunnlov for alt som har med det nye menneske å gjøre: Det er noe Gud skaper hos oss. Kristenliv har lite med selvforbedring å gjøre - og slett ikke med det «å skape seg». Kristenliv er å la noe skje med seg, slippe Gud løs på seg.

Men din situasjon er kanskje den at du ikke har hatt troen siden du var barn, eller kanskje du ikke kan huske at du noen gang har hatt den? Det nye jeg du fikk i dåpen, har aldri

angert. For et menneskelig øye synes jo det å være situasjonen for de aller fleste barnedøpte i vårt land. Det er så fortvilende mange av Guds nyfødte barn i dåpen som later til å dø.

Då ligger vår vidunderlige sjanse i at mulighet for gjenopplivning ikke er tidsbegrenset, slik den er det for vår kropp. Og gjenopplivningen - den består i at du kommer til tro, for første gang eller på nytt. Når troen er der, fortsettes det liv du fikk i dåpen. Derfor skal du ikke la deg døpe om igjen. En som blir gjenopplivet, må ikke inn i mors liv for å bli født om igjen. Du ble født til et nytt liv i dåpen, og den fødselen skal ikke gjentas.

Vi ser sammenhengen med det vi skrev om i forrige kapittel: Dåpen og troen hører på det nærmeste sammen. Ingen av dem kan unnvære den andre. Det menneske du ble skapt til å være da du ble døpt, er et troende menneske.

2.) Det nye menneske har en ny kjærlighet til Gud og sin neste.

Det elsker Gud over alle ting. Det ønsker å ha ham til herre over sitt liv, og kan ikke tenke seg noe større enn å være i hans nærhet.

Og så elsker det sin neste. - Når vi hører den setningen, får den lett en litt sentimental klang. Det kommer av at vi er vant til å forbinde kjærlighet med følelser - sterke og varme følelser, gjerne, men altså følelser.

I Bibelen forbindes kjærlighet først og fremst med gjerninger. Det står lite om følelser. Men det står mye om gjerninger, ganske konkrete, daglige gjerninger. Vi kan kalle dem «kjærlighetens gjerninger»:

Jeg var sulten - dere gav meg mat.
 Jeg var tørst - dere gav meg drikke.
 Jeg var fremmed(i vår tid heter det «fremmedarbeider») - dere tok imot meg.
 Jeg var uten klær - dere klodde meg.
 Jeg var syk - dere så til meg.
 Jeg var i fengsel - dere besøkte meg.
 (Matt. 25, 35-36)

Bibelen kjenner også en annen slags gjerninger. De kalles «vår onde natures gjerninger». Det

er slikt som dette: skjelle igjen når en blir utskjelt, ta hevn, tenke på egen vinning og ære, holde på sin rett osv. Det er vårt gamle jeg i aksjon!

Ta f.eks. ditt forhold til NN. Du kan altså ikke fordra vedkommende. Uheldigvis er NN stadig i din nærhet - han eller hun er naboen din, eller kollegaen din, kanskje læreren din - kort sagt: NN er ikke til å unngå. Han er med andre ord det Bibelen kaller «din neste». Du skal altså elske NN.

Ja, men det kan jeg jo ikke! Riktig, ditt gamle jeg kan det ikke. Å vise vennlighet mot den hyggelige P og den knakende kjekke S - det er ingen sak. Men å elske sin høyst ubehagelige neste - ja, det er det bare nyskapte mennesker som kan. Den kjærligheten som ikke venter gjengjeld, ikke venter takknemlighet, den kjærligheten som elsker den u-elskverdige, den skapes bare hos oss når Gud slipper til. Vi kan ikke skape den selv, og for vårt gamle jeg er hele prosessen meget smertefull. For den betyr at vårt gamle jeg må dø. Det jeg som vil hevde seg, holde på sin rett, rettfærdiggjøre sine antipatier - det må dø.

Din neste, det er de konkrete mennesker du møter i din hverdag, ja, på TV-skjermen også for den saks skyld. Der møter du de som i bokstavelig forstand er sultne og nakne. I din egen hverdag kan du møte dem som er sultne på vennlighet og kontakt, nakne i sin mangel på sympatiske egenskaper, tørste etter et vennlig ord. Det er ikke vanskelig å finne sin neste - ikke for kjærligheten, ikke, for det nye menneske.

Disse konkrete kjærlighetens gjerninger bæres av det vi kunne kalle «kjærlighetens holdninger»:

glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålmodighet og selvbeherskelse (Galaterbrevet 5, 22-23)

Vennlighet og selvbeherskelse - å ja, til en viss grad kan vi da prestere det. Helt til det sprekker for oss, koker over. Men «kjærlighet, glede

fred», vi ser det straks: Det er noe som må **gås** oss, skapes hoss oss. Det er grunnloven igjen, grunnloven for det nye menneske. Og derfor kan ingen menneskelig selvforbedring, ingen perfekt moral skape et slikt menneske. God moral kan skape en god samfunnsborger, et «gangs menneske», men ikke et **nytt** menneske. Det kan bare Gud:

Kjærligheten er tålmodig, kjærligheten er velvillig, den misunner ikke, den skryter ikke, er ikke hovmodig. Den gjør ikke noe usømmelig, den søker ikke sitt eget, blir ikke oppbragt og glemmer ikke på det onde... Kjærligheten utholder alt, tror alt, håper alt. Kjærligheten faller aldri bort... (Korintierbrev 13,2-8)

Om vi nå tar et tilbakeblikk på dette portrett av det nye jeg, så kunne vi spørre: hvem ligner det på?

Det ligner på Kristus, svarer Det nye testamente. Ja, det nye menneske er skapt i hans bilde. Og bak dette faktum ligger det en dyp hemmelighet. Vårt gamle jeg, det kretser om seg selv og har sitt sentrum i seg selv. **Men det nye jeg, det har sitt sentrum i Kristus.** Det kretser om ham og lar seg lede og drive av ham. Ja, det er så ett med ham, at det egentlig er Kristus som handler gjennom det. Vårt gamle jeg, som ville ordne opp selv, det ble overgitt til døden i dåpen. Derfor kan Pilatus si:

Jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. (Galaterbrevet 2,20)

Kristus lever i meg, handler i meg, driver meg inn i tjenesten for min neste - det er det nye menneskes bekjennelse. Det nye menneske er et Kristus-menneske.

Og hvordan skapes dette hos oss?

Når Gud skaper, gjør han det alltid ved **sin hellige And**. Når troen på Jesus skapes i et menneskehjerte, er det Anden som er på ferde. Når kjærlighetens gjerninger bryter fram, er det Anden som står bak. Derfor kaller apostel-

en kjærlighetens gjerninger «Andens frukt». Det nye menneske «lever i Anden», «Bjør drevet av Anden». Da du ble døpt, fikk du Anden, det var Anden som fødte deg.

«Men stopp nå litt! Gud kan jeg gjøre meg visse forestillinger om, og Jesus var jo i det minste en konkret person. Men Anden - ham forbinder jeg ingen ting med. Han blir bare et luftig begrep for meg».

Du er ikke så på jordet som du kanskje tror. Jesus sammenligner faktisk Anden med vinden. Vinden ser du jo aldri direkte. **Men virkningen av den ser du.**

Andens «virkning» er at Jesus trer tydelig frem for deg. Anden vil ikke gjøre seg selv tydelig, men Jesus. Anden peker aldri på seg selv, snakker aldri om seg selv. **Han snakker alltid om Jesus, peker på ham Anden er Kristus-sentrert og vil gjøre deg Kristus-sentrert.**

Hvordan gjør han det? Meget konkret og meget praktisk. Man har fire midler - eller metoder, om du vil. De er alle omtalt i et enkelt vers i Apostlenes gjerninger. Det verset gir oss hemmeligheter til de første kristnes liv, og til alt kristent liv senere:

Trofast holdt de seg til apostlenes lære og samfunnet, til brødsbrytelsen og bønnene (2,42).

Apostlenes lære - det blir for oss Det nye testamente, skrevet av apostlene og deres venner. Gjennom Det nye testamente virker Den Hellige And - ikke når det står i bokhyllen, men når du leser det. **Apostlenes lære møter du også i den kristne forkynnelse.**

Samfunnet, fellesskapet mellom de kristne i menigheten er det andre av Andens virkemidler. Der hjelper vi hverandre, truster hverandre, ber og tilber Gud sammen. **Menigheten** omtales i Bibelen som en kropp, en organisme, som formidler liv til alle enkeltdele av kroppen, alle «lemmene».

Brødsbrytelsen er det samme som nattverden. Der spiser og drikker vi Jesu legeme og

blod under skikkelse av brød og vin, og får på den måten del i alt det Jesus vant for oss da han døde for oss. Alt hans blir vårt i nattverden.

Bønnene er det siste som, nevnes. Gjennom bønnene etableres en trådløs forbindelse til Gud. «Å be er å tale enkelt med Gud i sitt hjerte» sa de før i tiden. Og det er godt sagt.

Gjennom disse fire kanalene bringer Ånden oss i forbindelse med Kristus. De omtales gjerne som de «4 B'ene»: Bibellesning, Brødersamfunn, Brødsbrytelse, Bønn.

Og nå har vi bakgrunn for å bli litt mer konkrete angående det «å bli kjent med Jesus» som vi talte om i et tidligere kapittel. Du må ganske enkelt oppsøke de steder der Ånden presenterer ham for deg. Du kan gå og høre kristen forkynnelse. Du kan lese ditt Nytestamente. Du kan forsøke å be. En fin måte er å ta kontakt med en kristen venn og be henne eller han fortelle deg om sitt liv med Jesus. Be også om hjelp til å be!

Og møter du ham, da har du også nøkkelen til det nye livet, fordi han har den. Ja, han er det nye livet. «Det er ikke lenger jeg som lever, men Kristus lever i meg».

VIKTIG NB!

Den som er blitt et nytt menneske, føler seg ikke god. Tvert om: Nå får han for alvor merke synden i sitt liv. Det gamle jeg avgår ikke ved døden frivillig. Det gjør motstand.

Og den motstanden fortsetter så lenge en kristen lever her på jorden. Det gamle jeg blander seg inn i alt han gjør. Derfor blir kjærlighetens gjerninger aldri fullkomne men alltid smittet av egoisme og annen skrøpeligheit. Om en ikke alltid ser det selv, ser omgivelsene det.

Ja, ofte synes det gamle jeg fullstendig å få overtaket. Derfor må en kristen alltid leve på Guds tilgivelse og Jesu stedfortredende offerdød. Rettferdigheten for Gud får aldri noe annet fundament.

Den erfarne kristne er ofte flinkere til å merke det gamle menneskes innblanding enn nybegynneren. Derfor er kristen vekst alltid forbundet med smerte: Du får se mer og mer av

halvheten og ufullkommenheten i ditt liv som kristen.

Desto større blir Jesus for deg.

Og en dag skal ditt gamle jeg legges i graven for godt. Det skjer når du dør. Da «døpes» du for alvor.

Og på samme måte som du ikke bare døde, men sto opp igjen i dåpen, slik skal du heller ikke bare dø når du dør.

Men da er vi over i siste akt.

SISTE AKT

Det siste kapitlet skal bli ganske kort. Til gjengjeld handler det om noe som skal være uten ende.

Vi har noen ganger brukt uttrykket «kommet til himmelen». I vanlig språkbruk oppfattes vel det som kristenlivets store mål.

Nå vil den som leser Det nye testamente oppdage at uttrykket ikke forekommer der. Det sies ikke noe sted at vi skal komme til himmelen. Derimot sies det at himmelen skal komme til oss!

Himmelen - jeg skulle tro at de fleste av oss har temmelig vage forestillinger om den, om vi da har noen forestilling i det hele tatt. Men utgangspunktet er temmelig blankt, kan det faktisk være en fordel. Mange fyller himmelen med oppfyllelser av sine egne ønskedrømmer. Da kan det bli vanskelig for Bibelen å slippe til med et sant bilde av himmelen.

La oss se litt på Bibelens bilde. Det første vi merker oss, er at himmelen ikke er definert som noen bestemt lokalitet innenfor det synlige univers. Astronomenes kikkertter og instrumenter har gjort universet uendelig mye større for oss enn det var for de bibelske forfattere, men stjerneikkertene har ikke brakt oss nærmere himmelen. Vi vil aldri «få den i kikkerten».

I Bibelen defineres himmelen som det «sted» der Gud er til stede i **all sin herlighet**. På jorden er han ikke til stede slik. Her skjuler han seg bak mange gåter, bak lidelsene i verden, bak de mange motsetninger i vår eksistens.

Om han åpenbarer seg i all sin herlighet noe annet sted i det synlige univers, vet vi ikke. Vi

vet at han ikke gjør det på jorden, og derfor er jorden ingen himmel.

Men den skal bli det! Bibelen sier ganske enkelt at på lignende måte som Gud nyskaper oss, gjør nye mennesker av oss, slik skal Gud en gang ved historiens slutt nyskape universet.

Jeg så en ny himmel og en ny jord, for den første himmel og den første jord var borte...
(Johannes åpenbaring 21,1)

Det er seeren Johannes som forteller dette i det siste av Bibelens skrifter. På denne nyskapede jord - der skal vår himmel være!

Se Guds bolig er hos menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem.

(Johannes åpenbaring 21,3)

Himmelen - det er at Gud selv bor hos oss. «Guds bolig er hos menneskene», det vil si at himmelen er kommet til oss. Mellom oss og denne himmel står døden - og oppstandelsen. Når Gud nyskaper universet, skal han vekke de døde opp.

Og her svimler det for vår tanke. Det reiser seg så mange spørsmål. Vi kan jo slett ikke forestille oss dette. Våre bilder og forestillinger henter vi fra den virkelighet vi kjenner - men her står vi overfor det absolutt ukjente, det absolutt nye. Derfor kan vi ikke danne oss noe bilde av det. Derfor kan det også være vanskelig å tro det.

Men nå gjør Det nye testamente noe ganske uventet. Det ber oss enda en gang se på Jesus. En vane i vår historie hendte det som skal skje ved historiens ende: Det er en - som ikke har oppstandelsen foran seg, men bak seg. Jesus ble ikke bare lagt i graven, slik alle andre blir - han stod også opp av den. Han reiste seg levende, han spiste og drakk mens disiplene sa på.

Også du kan møte han som den levende og se: Han er sannelig oppstanden. Han sitter idag ved Guds høyre hånd, det vil si at han er Guds medregent, som har fått overdratt all makt i himmelen og på jorden.

Selv sier han: «Jeg lever og dere skal leve». (Johannesevangeliet 14, 19). Den kraften som vekte Jesus opp fra de døde, den skal engang også hente deg opp av graven.

Happy end, altså? Ja, man kunne kanskje si det slik - rent bortsett fra at «happy» ikke akkurat er ordet. I Bibelen heter det «salig», men det ordet er temmelig uoversettelig. Det har noe med glede å gjøre, en ufattelig stor glede som vi nok kan ane, men ikke beskrive og slett ikke definere.

Men det er en skjærende dissonans i dette bildet. Vi bør ikke skjule den. I oppstandelsen skal det møte fram noen som ikke er kledd i Jesu rettverdighet. De tenkte de skulle klare seg med sin egen - hvis de tenkte på oppstandelsen og dommen i det hele tatt. De ble offer for den store feiltagelsen, den at de ikke hadde bønn for Jesus og hans rettferdighet. Da tilbudet om syndenes forlatelse og fellesskap med Guds Sønn møtte dem, svarte de: «Desverre, den passer ikke nå, er opptatt med andre, viktigere saker - det får eventuelt komme siden». Og dette er det eneste - ja virkelig det eneste - som kan sette et menneske utenfor saligheten, utenfor himmelen. I Bibelen fremstilles dette som det absolutt ufattelige, det tvers igjennom ubegripelige: at noen frivillig avstår fra det vi har kalt den store gaven.

Kjære leser: Gaven ligger foran deg. Den gaven du behøver ikke fortjene den. Den gaven til uverdige. Føler du deg uverdige, da er den for deg. Syndenes forlatelse er for deg. Det nye livet er for deg. Og det evige livet. Siden du på dag du ble døpt har Gud ventet på ditt ja. Skulle du ikke si det nå? Du kan slå tilbake på side 36 og si ditt ja med den bønne som står der. Eller med dine egne ord - det spiller ingen rolle. Gud er verdens beste til å oppfatte. Han vil skjønne hva du mener.

Fra Credo Forlag
N. Krist. Student- og Skoleungd.lag.

Vær ikkje ulydig mot det himmelske kallet

AV ANDREAS BØ

«...heilage brør, de hev tengje del i eit himmelsk kal...!» Heb. 3,1.
Paulus staa ein dag framfor kong Agrippa og landshøvdingen Festus og dei leidande militære og sociale i byen Caesarea med lenkjer om føtene sine og vitnar frimodig kvifor han ikkje var ulydeg mot det himmelske kallet eller synet. Paulus møtte den oppstandne og herliggjorte Frelsaren. Paulus fall til jorda og vart heilt blenda av lysglansen. Men det var del ord Jesus aa til han, som var det viltgæste i kallet.

Paulus, Jesu Kristi fange, fortel ganske enkelt om korleis han blei frelst. Og det gjer han for slik «ein fin forsamling». Og vitnemaalet grip dei. Ja, det skilde lite paa at kong Agrippa daa hadde «gitt seg over til Gud». Fyrst seier Paulus om sin innstilling til den nye «veg» Acta 24,14.: «Eg tykte ein gong sjølv det var min skylnad aa gjera mykje imot namnet aat Jesus fraa Nasaret». Acta 26,9. Han var ei tid 'driv-sjela i forfylgjinga av dei kristne. (Sjaa v. 10-12 og 9:1 og 31.)
Eg siterar berre siste verset: «No (etterat P. var omvendt) hadde Herrens lyd fred yver heile Judea og Galilea og Samaria...» 9,31.
Det hadde dei altsaa ikkje før mens Paulus var uomvendt.

Paulus vitnar no, for kongen serlig, at i møte med Jesus fekk han sitt kall til frelse og i det kallet var det kall ogsaa til aa vitna baade for Israel og for heiningane, som Gud sende han til! Og han seier at det han vitnar om er i samhøve med baade Moses og dei andre profetane i det dei talar om Messias, at Han laut lida og staa opp fraa dei døde. (Cfr. Acta 29,23)
I Time paa Jaeren talte misjonær Sama paa aarsmøte der i 1925(?) for Kinaforbundet. Teksten var Acta 26,19. Han nemnde m.a. at han hadde lese ei bok der ogsaa helvetet's gru var skildra, som ein djup dal, og der dei bortapte stønna og sukke saart, serleg naar dei tok eit glimt inn i «brullaupsalen». Saa sa

Sama: «Kinamisjonen er ein liten gjild misjon.» Men, fortsette han, det har for dei fleste kosta mykje aa bli med i slik ein liten og forakta misjon. Sum, sa han, var heilt klar over at det var rett for dei aa bli heilt med i den misjonen. Men av ymse grunnar blei dei ikkje med. Det kosta dei vel mykje, syntest dei. Og saa gjekk dei der ofte aa sukka. Og det sukket likna paa det i helvete! (Saa langt Sama).---

Ja, skulle det ikkje vera ei stor aera aa bli med der Gud vil ha ein! No har me i Lekmanns misjonen noko liknande: Liten og forakta, ogsaa av truande, likesom Kinaforbundet i det fyrste. No taaler de vel eit personleg vitnemaal av underskrevne? Lekmannsmisjonen var ferdeg danna daa eg kom heim fraa Amerika hausten 1964. Akkurat dagen etter eg kom heim, haldt Lekmannsmisjonen sitt siste teltemøte i Randaberg. Det vart halde selskap heime hjaa oss: og det var jau ei skam, - menneskeleg tala, aa gaa ifraa eit slikt selskap. Eg sa at me kunne, paa ein sundag, gaa alle til det siste teltemøtet. Det slo ikkje an. Men der, allereide der, spurte Amund Lid meg etter møte daa eg helsa paa han. «om eg hadde hug til aa fara attende til Kinesarane». «Jå, det har lenge vore mi bøn», svara eg. «Ja, me skal sjaa om me ikkje kan ordna det». Aaret etter, på sommarmøte i Norheimsund, avgjorde aarsmøte-lyden, for Norsk Luthersk Lekmannsmisjon, paa kne i bøn til Gud, aa senda meg ut. Det blei daa ikkje Taiwan som fyrst tenkt, og som eg yngste det: men det blei vel 7 aar i MALAYSIA. Eit muhamedansk land! Dei fleste vaksne kinesarar talte ein annan dialekt enn min, og likevel hadde nok Gud si hand med i det.

Skal ikkje her gaa meir inn paa kvifor eg trur at Gud sende meg fyrst til Malaysia: men eg vil gjerne ta med eit anna trekk i kallet som misjonær. Det staa i Acta 13,1 fg. at Den Hellige Aand sa i menigheten der: «Ta meg ut

Paulus og Barnabass til den gjerning Eg har kalla dei til.» Daa eg tenkte paa det tilfelle, og at Gud er den same idag: Saa ba eg til Gud at om det verkeleg var saa at eg skulle reisa ut til kinesarane igjen, at noko liknande maatte skje ogsaa meg. Og det hende! I Bjørnsethgaarden i Namdal etter eit nattverdmøte der (vinteren 1964) og ordet vart gitt fritt til takk og bøn og vitnemaal, stod lærar Bratland opp, og i si bøn ba han for meg med namn, om Gud ikkje no hadde høyrte deira sukk om aa faa senda eit vitne til kinesarane igjen! - Dette var jo svar paa at Acta 13, 1 blei oppfylt på meg. Skulle eg daa vera ulydig? Mange seier det er alt for mange organisasjonar. Ja, endaa til ein bra misjonær i NMS skreiv til meg at endaa ikkje Kinaforbundet hadde vore nødvendig. NMS kunne med tida ha sendt misjonærer ut til Kina. - Ein annan god kristen i Norge sa: «Det var galt at de skilde dykk ut av Misjonssambandet.» Daa spurte eg han: «Var det galt av Hans Nilsen Hauge aa reisa med Guds ordet. Han hadde norsk lov (konventikkel-plakaten) imot seg, og dessutan mange «lutherske prestar.» Gjorde han rett eller galt?» Det er det

same med oss. Me fekk ikkje forkynna Guds ordet som Guds ord: Lov og Evangelium. Og slett ikkje aa aatvara mot dei saakalla Pinseverner si lære. Det maatte no vera maate paa! «Ja, ja, de skulle likevel ha venta ei tid», var svaret. - Kor lenge? - Staar det noko om det i Bibelen at den som forkynner som Guds ord, skal venta til alle blir einige? - ogsaa dei som har forkasta Bibelen som rettesnor for lære og liv (praksis)? Nei, her gjaldt det aa lyda Gud meir enn menneskje! No, sovande kristne kan seia mykje ravgale, lik ein som talar i draume. Han bør fyrst vekkjast, før du kan ta notis av kva han seier.

Det er nok mykje «elendig» med Norsk Luthersk Lekmannsmisjon. Endaa ein av dei veste teologar i Norge har uttalt offentlig at Lekmannsmisjonen har ikkje naadegaven til aa prøva aandene. Har ikkje vedkomande faat boka åt Andreas A. Bø tilsendt? «Kristeleg eller antikristeleg lære».

Jau, det er mykje skralt med NLL. Maa Gud i naade sjaa til oss og ikkje forkasta oss som Hans reidskap, men bruka oss som Han vil. Det er nok.

Jesus bruker tross alt sine kjære «kan ikke disipler»

Det er stor Guds nåde og velsignelse for meg å få erfare sannheten av at Jesus tross alt vil ha meg slik som jeg er, som sin «kan ikke disipler».

Matt. 17, 16-17 har i mange år vært til stor hjelp og trøst for meg. Det står om en far som er helt hjelpeløs med sin sønn og sier til Jesus: «Jeg førte ham til dine disipler, men de kunne ikke». Da svarte Jesus og sa: «Du vantro og vrang slekt! Hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg tåle dere? Før ham til meg!»

Å hvor dette ord om den vrang slekt passer på meg. Å hvor ofte jeg har klynget meg til disse kjære ord av Jesus: «Før ham hit til meg». Det er så godt for meg å få komme til Jesus og

finne hvile hos ham på dette område. Vi ser at Jesus her som alltid, har et evangelisk siktepunkt i sitt svar til sine hjelpeløse disiplers spørsmål. Han svarer at i dette tilfelle kunne det bare skje ved bønn og faste. Jesus visste at sann bønn var ikke hyklerens mange ord, men de sanne hjerters hjelpeløshet som i sin nød vender seg ene og alene til den nåde og hjelp Gud har gitt i Jesus for hjelpeløse syndere. Han viste også at sann faste var ikke den ytre, men å leve i sann erkjennelse av sin egen hjelpeløshet og sette all sin lit til Herren og vente i åndelig hunger etter hans allmektige guddommelige hjelp. (Ap.gj.3,1-16) Det er dette gudsforhold som alltid gir Jesus sanne disipler den sanne og

fornyende og avgjørende og nødvendige åndelige visdom og forstand til å prøve hva som er Guds gode vilje. (Rom. 12, 1-3)

Det er ved dette sanne nådeforhold til Gud at han også får bevare oss fra den falske tros kraft til å tale profetisk og til kraftige gjerninger som Guds ord taler så alvorlig om. (Matt. 7, 22-23)

I Johs. 15 har vi Jesus kjære forkynnelse om seg selv som Guds sanne vintre, og vi hjelpeløse frelste syndere som hans grener og Gud som selve vingårdsmannen. Her forkynner Jesus så evangelisk klart at vi i og av oss selv ingenting kan gjøre til Guds behag. I Mark. 10, 27 ser Jesus på sine disipler og sier sannheten om dem og til dem, at det umulig for dem å bli frelst. Ja, vi må i sannhet, både ut fra Guds ord og personlig erfaring erkjenne at for mennesker er det umulig. Men takk og lov! **Alt er mulig for Gud**, sa Jesus til sine forferdede disipler. Det er også godt for oss at det er bare det Guds kjære evige evangelium forkynner som gjør det mulig for Gud å frelse oss, både på tross av og på grunn av vår egen hjelpeløshet. Guds evige evangelium forkynner ikke vår, men Guds kraft til frelse for alle hjelpeløse ugudelige syndere som ikke vet seg noe annet til frelse. Evangeliet er Guds evige frelsesløfte som forkynner sannheten om og til hele den faldne menneskeslekt, og hva Gud i sin evige nåde i Jesus har gjort for dem. Av oss selv er vi alle «kan ikke mennesker» for Gud i alle ting i hele vårt liv. Det er ingen av oss som av oss selv eller ved andre mennesker kan søke Gud og bli frelst, sier Guds ord i Rom. 3. Alle er aveket, står det skrevet.

Men hvor stort! **Alt er mulig for Gud**. I sin evige almektige kjærlighet til verdens hjelpeløse syndere søker Gud oss med sin eviggyldige fullkomne frelse i Jesus alene. Gud visste at det ble umulig for oss å rense oss selv fra det syndeliv vi hadde arvet, og har levet fra morslivet av og til vi går ut av verden. Dette syndelivet som den hellige Gud har skrevet dødsdom over og evig fortapelse for dem som må stå for Gud med det på dommens

dag. Men tenk at Guds evige evangelium forkynner at det var mulig for Gud å frelse oss fra det, fra syndelivet, døden og fortapelsen. Hele vårt syndeliv har han fra før verdens grunnvoll var lagt tilregnet Jesus. Da skrev han hele menneskeslekten i livets bok i himmelen i Jesus. Hele Jesu stedfortredende hellige fullkomne liv, fra Marias morsliv til hjemme hos Gud igjen er tilregnet synderne. Dette evige evangeliums faktum er blitt mer og mer min kjæreste skatt, jo mer jeg får gripe det i troen. Guds evige ord forkynner at alle som Guds hellige øyne ser at de ikke i vantro forkaster dette, eller står for ham med noe i tillegg til Guds evige eneste og fullkomne frelse, deres navn vil han ikke utslette av livets bok.

Gud er mektig til, uten menneskenes medvirkning, å åpenbare seg for sin skapning. Engelen Gabriel forkynnet for Sakarias at døperen Johannes skulle fylles med den Hellige Ånd fra mors liv. Blant mange andre eksempel kan vi tenke på hvorledes Gud åpenbarte evangeliet for Abraham, troens far, idet han sa: «Jeg er Gud den almektige, vandrer for mitt ansigt og vær ustraffelig». (1. Moseb. 17, 1).

Også Abraham ble brukt av Gud som et o og av seg selv «kan ikke redskap». Det var den sanne rettferdiggjørende og helliggjørende tro som Gud i sin almektige nåde hadde gitt ham som gjorde ham brukbar for Gud. (Rom. 49). Det avgjørende for Gud var å få bevare Abraham, og ellers alle, i sann erkjennelse av det evige sanne evangelium.

Vi ser den frukt det bar i Abrahams liv. I sin inderlige, ydmyke og omsorgsfulle forbønn for Sodomas innbyggere erkjenner han seg selv som støv og aske for Guds hellige ansigt. Hele Guds ord forkynner og viser at det er bare de mennesker som lever i sannhetserkjennelse av at de i og av seg selv er «kan ikke mennesker» for Gud, som blir brukt av Gud som hans skrøpelige lerkar og som har sin kraft, ikke av mennesker, men av Gud. (2. Kor. 4, 1-7) Gud driver, bære ut hjelpeløse frelste syndere i sin høst, forat de ikke skal fare vilt og bli blinde

vegledere for blinde. Det er bare disse hjelpe-
løse som også leder andre hjelpeløse frem til
Guds nådetrone, som er Guds sanne arbeidere i
Guds rike.

Vår egen relegiøse faldne natur er bare et godt
redskap for djevelen, som gir oss en falsk
forførende oppfatning av vår brukbarhet for
Gud.

Det er betenkelig og urovekkende å høre
forkynt både fra teologer og menigmann at
Gud satser sitt rike på jord og sin stående
misjonsordre på menneskenes gode vilje til
innsats og arbeid og forsakelse m.m. (Johs. 14.

10-17). Guds ord viser at vi må vokte oss vel
djevelen som i sin list forstår seg på å skjule
oss at det er noen mennesker som Gud bare
benytte seg av så langt han kan. Disse kommer
ikke til sannhets erkjennelse, og Gud kjenner
dem ikke som sine nådebarn med nåderett
himmelen. Den som Gud får bruke til å for-
kynne sannheten om dette, må nok rekne med
å bli til anstet og møte motstand, også der hvor
en ikke skulle vente det. (Jeremias 15, 19-21)

Kristoffer Høie

DØDSLINJEN

Av gen. sek. Gunnleik Selstad

Fredsprisen 1952 ble tildelt Albert Schweizer.
Med fakkeltog og folkegav hyllet vi mannen og
mottoet: «Ærelykt for livet». Men folke-
meningen snur brått. Halleluja-ropene på pal-
mesøndag forvandlet seg på mindre enn en uke
til «Korsfest, korsfest!». I Norge tok det 27 år
fra vi hyllet mannen som knapt ville drepe en
mygg, til vi ga en mor rett til å ta livet av sitt
kommende barn.

Som alltid når folkemasser forføres, smykket
dødens realitet med tale om menneskerett og
barmhjertelighet. Men bak det hele står de-
moniske krefter, løgnens far - kledd som lysets
engel. Spillet forutsetter kontroll med masse-
media. Derfor er det helt konsekvent når en
høyreredaktør avsettes fordi han våger å vise
bilde av et foster. En lege møtte en lignende
motstand da han for flere år siden våget å
trykke fosterbilder i menighetsbladet. Deres
felles forbrytelse var - å si sannheten. Det dreier
seg om fosterdrap.

Kravet om fortsatt selvbestemt abort må ses i
en større sammenheng. Forkjempere må vel
antagelig tro på en bedre tilværelse for de barn
som tross alt fødes og for de mødre som unngår
brydsomme unger. Virkeligheten taler for noe
annet. Livet er ikke blitt bedre for dem som
tross alt ser dagens lys. Barn mishandles i deres

verden blir stadig ræere. Nadeløst: «Lyves de til
side for at foreldrenes egen egoisme, skal få full
utfoldelse. Psykiatere kan fortelle om barn som
under hele oppveksten ønsket at noen skulle be
aftenbønn med dem, barn som lot som de sov -
i håp om at mor skulle stryke dem over håret - i
det minste da!

En liten pike som første gang fikk ordet
«skilsmisse» forklart, sa: «Da må jo alle barn
inn i magen igjen!». Hun var lykkelig uvitende
om at selv ikke der kan et norsk barn leve
trygt. Dødslinjen følger det moderne menneske
fra vuggen til aldershjemmet. Når livets
blir fysisk livsutfoldelse og velvære, blir veien til
de såkalte «barmhjertelighetsdrap» meget kort.

Våre massemedia er opptatt av menneske-
rettigheter. Rystende rapportasjer fra Den tredje
verden vekker opinionen. Så kommer en minne-
nær hjem og påstår at han kan høre forskjell på
hvite og mørke barns gråt. Han hevder å kunne
avgjøre hudfargen om det så er midt på svarte
natten. For ingen gråter sårere enn hvite barn,
skjønt det er barn som slipper krig og sult. Men
de lever i en verden der dødskreftene herjer i
deres nærmiljø. De har ofte ingen store søster
som bærer dem på ryggen. Ingen gamle som
æres og utfolder seg i deres verden.

Undertrykkelse, nød og tårer er realiteter i

---

den fattige verden. Men midt i det hele går det en livslinje av menneskeverd og vilje til medmenneskelighet som ingen kan unngå å se om man kommer nær nok. Spør du en indianerkone i Andesfjellene hvor mange barn hun har, vil tallet forbause. Uten å nøle tar hun med levende, døde, og slike som hun mistet før fødselen. Mot denne livets holdning ser vi bildet av barnet som på norsk TV fikk høre og se sin egen mor beklage at hun ikke fikk abort mens hun bsr det under sitt hjerte.

Utviklingen går med stormskritt. Piller og andre metode: gjør fosterdrap stadig enklere. Barnets kjønn kan fastslås på et tidlig tidspunkt, handicap likeså. Feilvare kan kasseres av egoistiske foreldre i god tid. Skal vi slå oss til ro med at kampen om folkeopinionen er tapt? Som kristne har vi ikke lov til det. Gud hører skriket fra fostere som ofres på vår velstands alter. Guds ord sier:

«Du så meg dengang jeg var et foster, i din bok ble alt skrevet opp, mine dager ble dannet før en eneste av dem var kommet.» Når et foster

er så mye verd i Guds øyne, har vi ingen rett til å overlate det til sin triste skjebne.

Politisk kamp er nødvendig, men ikke nok. Vi må slå døren på vid vegg for de stadig flere modige mødre som velger å si ja til livet. Abortpress og dømmende holdning til den enslige mor eller far må bannlyses fra kristne miljø. Men først av alt må vi be vår Far i himmelen om tilgivelse for den lov som i ord uttrykker syndens dødslinje i vårt folk. Nå er det tid for bot, og den består av anger og tro!

Fra Santalen

NY ADRESSE TIL ANDREAS BØ

Andreas Bø er reist til Taiwan (Formosa), og arbeider nå der. For dei som vil skriva til han kan vi opplysa at adressa hans er :
Revd. Andrew Bo, P.O.Box 5,
G hin Kua S hih 225, Taipei H sien, Taiwan.

Returadresse: Lov og Evangelium, 5-400 Stord